

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken . . . 9 K. . . . . 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtc. 42. Gyarmathy-palota, földsz. az udvarban.

A nagy harc.

Továbbra is ott vannak a rendőrök és a katonák a parlament előtt s valóban ideje lesz már bezárni az üléseket, mert másként nem jut majd esendőr az aratósztrájkra s katonák a nagygyakorlatokhoz.

Tisza széjjel is küldi a maga darabban maradt képviselőházát, kérdés azonban, hogy hazamennek-e ezek a nevezetes vitézek. Annyi bizonyos, hogy jobban szeretnék, ha elmaradhatnának a beszámolókról, arra való hivatkozással, hogy az országgyűlésen kell továbbra is „szent kötelességet” teljesíteniök. Bizonyára könnyen számon lehet venni közülök azokat, akik lemennek majd népeikhez a kerületekbe, hogy ott számot adjanak működéseikről s arról az alkotmánytíprásról, amelyben Tisza István grófnak a képviselőházban oly sikeresen aszisztáltak. Akkorra ugyan talán már majd lent lesznek a kerületekben a csendőrök is s akik megszokták törvényt hozni szuronyok között, azok beszámolót is tarthatnak ilyen dekoráció mellett. . . A csendőrség, amely a törvények megoltalmazására alakult s ugyanezért is tartatik fenn az ország pénzén, így alakul át kuliszákká, amely mintha egy vándor szintársulaté volna.

Ha Budapesten van rá szükség a nagy színjátékhoz: felszállítatik, ha a vidéken van rá szükség: leszállítatik.

Egyébként ez a botrányokba fult ülészak úgy záródik, ahogy már pár nap előtt meg lehetett jövendölni. Az ellenzék egyrésze kizárva levén a parlamentből, a másik része sem megy bele, az új ülésekre tisztviselőket nem jelölt, kétes értékű megtiszteltetésből nem kérnek s a jövő ülészakra ebben a kétségbeesett formában készülődhetik el a magyar parlamentnek az a része, amelyet most Tisza István vezérel és vezényel.

Akármeddig huzzák is majd a parlamenti szünetet, ennek nem lesz jó vége. A helyzetnek változnia kell. Az alkotmánynak vissza kell a régi erejébe térnie. Nagyon puszkaporszagú az ország. Sokáig így nem maradhat.

„Visszaállítottuk a törvényes rend uralmát” — mondja Lukács. Hiszen így a „törvényes rend” vissza volt állítva negyvenkilenc őszén is, mikor a vértanúk Aradon az akasztófán lógtak. Törvényes rendet csak az alkotmány tisztelete mellett lehet csinálni. Enélkül csak a fegyveres erőszaknak a ténye az. És ma is az áll, amit Deák Ferenc mondott, hogy a jog, amit önként elhagyott a nemzet, az örökre elveszett, míg az, amit az erő-

szak vett el, él a hamvadó parázs alatt s kedvező körülmények visszaadhatják. De beliferált jogokkal ez már nem történhetik meg, azok elvannak veszve örökre. Itt pedig rendet a szónak ilyen gyászos, a nemzetre nézve ilyen veszteséges értelemben csináltak.

Hiábavaló az a reménykedés, hogy a nemzet majd belefásul az ellentállásba s azután az őszre birkegyanánt lesz kezelhető. Alkotmányos jogokról van szó, amiket megtiportak, amiken irtózatossérellem esett. Addig, amíg ezt nem reparálják, alkotmányos tanácskozásokról aligha lehet szó. Azok az új választások kellenek ide, amit az ellenzék még a boldogult alkotmányos világban kívánt, amelyek től azonban fázik a kormány.

Tilos a bemenet!
Még mindig szuronyerdő.
Csak a munkapárt értekezik a Házban.

A képviselőház környékét ma is a katonaság vastag gyűrűje ölelte körül. Egy egész hadsereg vonult ki egy maroknyi ellenzéki csapat ellen, egy egész szuronyerdő állt

Angol zefir ingek mértékszerint készülnek Aszmann Ferencnél.

Siklóson.

Ugy vonzanak engem a múlt idők emlékei: a várak és romok. Felidézem azt a kort, amikor nagy és dicső volt nemzetem, a mikor itt éltek közöttünk azok, akiket magyar királyoknak neveznek!

A hatalmas oligarchák fényesen berendezett büszke váraiban folyt az élet; vidám zaj töltte be azok termeit, ahol most siri csend uralkodik, miként a temetőben.

A várak nagy része romba dőlt. Megemésztették a letűnt századok viharai, vagy a Habsburgok kérlelhetlen gyűlölete, amely minden egyes várban a magyar szabadság egy-egy védőbástyáját látta.

Lőporral vettette től azokat a várakat, melyek a zsarnoki önkénynek ellentállani merészkedtek.

Mennyi emlékünkt semmisült így meg; de hát ők úgy is akarták; elpusztítani mindent, ami hajdani nagyságunkra emlékeztet. Romba dönteni várainkat, oltárainkat, feldulni, felégetni minden irást, mely a múltból ránk maradt. Egy nemzet, mely a múltját nem ismeri, lassankint beleolvasható annak a kórhónak keverék-anyagába, amelyet közönségesen Ausztria örökös tartományainak ismer a történelem. Már tudniillik az ő történelmük, az Ausztria népeié, akik bennünket is magukat egy fogalom alá soroztak s szeretnek sorozni ma is!

De hát nem sikerült nekik semmi! A százados küzdelmeiben kifáradt nemzet zsbabasztó álmaiból mindannyiszor fölébredt, amikor azt hitték, halálos romlásának utolsó órái elérkeztek.

És ahányszor meg akartak semmisíteni bennünket, újult erővel szálltunk sikra elrabolt szabadságunk védelmére. Diadalmasan lobogtattuk zászlóinkat s kitartó küzdelmeink békére kényszerítették azokat, akik halálunkat akarták!

Ha másként lett volna, ha megértették volna e nemzet szívének dobogását, ha méltányolni tudták volna azt a nemes hűséget, odaadó ragaszkodást, amely a magyarnak kitűnő jellemvonása, milyen másként állnánk mi és állnának ők. Bizonyára nem tördeltek volna le egy-egy fényes ékkövet a Habsburgok koronájából, amely az elveszett csaták után bekövetkezett.

Kissé tovább is elkalandoztam, mint szándékom vala, de a romokon elmerengő lelkemnek jól esik egy kis keserű kifakadás.

Siklós ősi vára a magas hegytetőről messzire ellátszik. Bástyái nagyrészt fennállanak s merengve néznek le a mélységbe.

E vár hatalmas épület, a gondos tartozás mellett maig is fennmaradt, pedig egykor nagy tüzvész pusztított itt. Amikor 1820-ban a villám lesújtott a vártemplom tor-

nyába, leégett az egész tető, mely faszindelyvel volt fedve. Azóta a második emelet ugyan, mint ama nagy tüzvész után. Új tető került a várra, de csak a földszint és az első emelet áll fenn eredeti állapotában.

A falak óriási vastagok, két és fél métertől négy méterig, legvastagabbak a földszinten és a börtönhelyiségeknél, melyek sötét, ijesztő képet mutatnak: még a látásuk is rémes, hátha elgondoljuk, hogy itt hónapokon, sőt talán éveken keresztül sínlődtek valamikor.

Itt, ebben a várban volt fogva a zsarnok Zsigmond király is, akit a magyar főurak ide zártak be. Az első emelet déli oldalán van az a kis szoba, melyben elég alkalma volt Zsigmondnak elmélkedni afelett, hogy a nemzetnek is vannak jogai s nem enged magát egy ember durva önkényének alávetni, hanem meg tudja mutatni azt, hogy milyen érzés lehet az, ha úgy szük fal közé szorítják az életet.

Az emberek élete pedig egyforma, — a népek szabadság nélkül nem élhetnek!

Abban a kis szobában, melyben Zsigmond töltötte rablását, a következő felirat olvasható:

*Misit deus misericordiam suam super me
ot eripuit me a medio caeli. (Orvni)
leavm daravni vortarbatys*

utjában annak a kisdéd csoportnak, amely a nemzeti érzéstől áthatva, élete árán is kész az ország igazát megvédelmezni. Gyalogság, huszárság, szuronyos csendőrök, az egész budapesti rendőrség kivonult, sőt egy géplegyver-osztállyal is megerősítették ezt a hadsereget, mely elegendő volna egy egész város megostromlására, de amelyet most arra használnak fel a hatalmi önkény, hogy a hivatottakat tartsa távol az alkotmányos élet várától. Oda csak a meghívottak juthatnak be.

Az ellenzéki képviselők már kora délelőtt együtt voltak rendes találkozóhelyükön, az Országház-kávéházban, amelyet ma is zsunfolásig megtöltött a hazafias érzéstől áthatott tömege.

Az egybegyűlt ellenzéki képviselők hosszasan beszélgettek, mielőtt a Ház elé vonultak. Különösen Lukács László miniszterelnök bécsi kihallgatását tartották nagyfontosságúnak. A miniszterelnök váratlan bécsi útja szorosán összefügg a politikai helyzettel.

Délelőtt fél 11-kor indult el az ellenzék az Országház-kávéházból a képviselőház felé. Elöl ment Justh Gyula, Déry Zoltán, gróf Károlyi Mihály és Mezőssy Béla; követte őket a szövetséges ellenzéknek körülbelül 80 tagja.

Amikor a menet odaért a katonai kordon elé, Köpf rendőrfelügyelő utjokat állta. Justh Gyulához intézte a szót:

— Kegyelmes uram — mondotta — csak azok mehetnek be a képviselőházba, akik nincsenek tiltva.

— Ki vagyok-e én tiltva vagy nem? — kérdezte ingerült hangon Justh.

A rendőrfelügyelő az iv után nyult, de Justh Gyula megelőzte, mondván:

— Tiltakozom a törvénytelen és erőszak ellen. Törvénytelen a Ház intézkedése és annak a végrehajtása. Mindezek ellen törvényes uton fogok orvoslást keresni.

Most gróf Károlyi Mihály szólalt meg:

— Én is a legerélyesebben tiltakozom az erőszak ellen. Dokumentálni akarom, hogy itt voltam és nem bocsátottak be. — Én az önök hatalmától nem félek s akár ki vagyok tiltva, akár nem, addig nem megyek be a Házba, amíg Justh Gyulát be nem bocsátják.

Az erőteljes szavakra az egész ellenzék óriási tapsviharral, éljenzéssel felelt.

Eitner Zsigmond odakiáltott:

— A bolondok farsangja mégsem ért véget?

Az egyesült ellenzék utóbb a néppárt körhelyiségébe vonult; a Házban pedig pont 12 órakor megnyitották az ülést.

„Az Isten könyörült rajtam és kir gadtott engem az oroszláncok közt. Ráttegye aludtam“.

A vártemplom magas termében ott látható még néhány régi szentkép, az egyik Szent Alajos püspököt ábrázolja, midőn beteget áldoztat, a másik egy Szűz Mária kép.

Volt még itt egy értékes régi fes mény. Szent Borbála oltárképe, ezt azonban bizonyos Todesco nevű ur ellopta s külföldre adta el, a múlt század elején s ez állítólag Londonba került s ma is ott van.

A kórusban ott van még a régi orgona, amely a mohácsi vész előtti idők maradványa.

A vártemplom oszlopán, valamint a várkapu felett, ott van még a Garák cimere, a kiknek tulajdona volt ez a hajdan hatalmas vár.

Ugy látszik azonban, hogy a későbbi időkben, a Habsburgok alatt, hűséges császárpárti urak bírták e várat, mert különben ma már ez is csak romhalmaz volna, mint ama többi sásfészek a hazában.

Sikló vára jelenleg Benyovszky Móric grófnak, Baranyavármegye volt főispánjának uradalmához tartozik. A vár földszinti helyiségeinek egy részében az uradalmi tisztviselők hivatalhelyiségei vannak, az első emelet pedig néhány szoba a gróf és vendégei részére van berendezve, a többi üresen, elhagyottan áll. **N. Szilagy Tivadar.**

Kiáltvány a magyar néphez. A szervezett ellenzék szózata.

A szervezett ellenzék kilencvennégy aláírással az alábbi kiáltványt intézte a magyar néphez:

Polgárok!

Ti küldtetek minket a magyar képviselőházba!

Ti biztatok meg, hogy jogaitokat, érdekeiteket ott oltalmazzuk és szószóloítok legyünk!

Igyekezünk megbízástoknak lelkiismeretesen, becsülettel megfelelni. Ellenálltunk a kormány nemzetrontó terveinek, de készen álltunk a tisztességes parlamenti békére is, mely az ország és a nép jogait biztosítja. És amikor Lukács László miniszterelnök alnokul a béke hirdetésével állott az ország elé, az egész magyar ellenzék úgy a katonai, mint a választójogi kérdésben egységes, méltányos megállapodásra jutott és azt a miniszterelnök elé terjesztette azzal, hogy ezen az alapon a békét meg lehet teremteni.

A miniszterelnök ezt a méltányos ajánlatot durván fölrugta és nyomban hozzáfogott akarátának erőszakos keresztülhajtásához.

Erre a célra eszközül ajánlkozott a házszabályellenesen megválasztott házelnök: Tisza István gróf.

Az események gyors egymásutánban következtek.

Több rendbeli házszabálysértés után június 4-én a házelnök megfosztva a szólásra föliratkozott képviselőket szólásjoguktól, az erőszakos eljárás által előidézett irtózatossá lárma közepette, a nemzetre óriási terheket zúdító véderőjavaslatot általánosságban, részleteiben és harmadszori olvasásban elfogadottnak jelentette ki.

A délutáni ülésen folytatta és tetézte vérlázító erőszakoskodását. A képviselőházat rendőrökkel rakta meg. És mikor az ellenzéki képviselők a tiltakozás és fölháborodás irtózatossá zajával fogadták, kivonult a teremből és maga helyett a rendőrök százait küldi be a törvényhozás templomába, akik körülveszik az egész ellenzékét és a törvény lábba tiprásával kihurcolják nemcsak a tanácskozó teremből, de az épületből is az önkény által megjelölt képviselőket.

Azóta ezek a szörnyű jelenetek napról napra ismétlődtek. A főváros meg van szállva katonákkal és csendőrökkel. A képviselőházban rendőrök százai tanyáznak. A tanácskozás szabadsága megszűnt. Az országon a rettenetes felháborodás vihara zug végig. Csupán a gyalázatos választásokon, pénzzel és erőszakossággal megválasztott többség örjög örömeiben, hogy magára maradván, szabadon szavazhatja meg a nép terheit és a házszabályok szigorítását.

Az irtózat tetőfokára hág, amikor egyik elkeseredett képviselőtársunk halálos elszántsággal golyókat röpít az elnök felé és utoljára önmaga agyába. A vérben fetregőre hó zúlt csorda gyanánt rohan a több és több

tagja és rugdossák a szerencsétlent.

Polgárok!

Alkotmányunk még a darabant-időkben sem volt olyan veszedelmes támadásoknak kitéve, mint most. Az ország el van nyomva, aki meggyőződését meri vallani, az üldözöttek és most még az országgyűlési ellenzék is fegyveres erővel némitja el a zsarnoki hatalom.

Az egész ország népe, mint egy ember, emelje fel szavát a zsarnoki elnyomás ellen! Magyarország népének milliói egyesítsék tiltakozó szavukat a mienkkel.

A nép haragjának ereje büntesse meg azokat a kevélyeket, akik galádul hazánk, nemzetünk szabadságára törnek.

A szervezett országgyűlési ellenzék:

P. Ábrahám Dezső, Apponyi Albert gróf, Bakó József, Bakonyi Samu, Barabás Béla dr., Barcsny Andor, Batthyány Pál gróf, Batthyány Tivadar gróf, Beck Lajos, Benedek János, Benyovszky Móric gróf, Benyovszky Sándor gróf, Bernáth Béla, Beszkid Antal, Bethlen István gróf, Bikádi Antal dr., Bizony Ákos, Bosnyák Géza, Bottlik István, Brestyenszky Kálmán, Csemez István, Csermák Ernő, Csontos Andor, Csuha István, Déry Zoltán, Egry Béla, Esterházy Mihály gróf, Faragó Antal, Fernbach Károly, Földes Béla, Förster Aurél dr., Frey János dr., Fráter Loránt, Gál Sándor, Gedeon Aladár, Haezky Pál, Haller István, Hammersberg László, Hartner Géza, Hegyi Árpád dr., Herczeg Sándor, Heck János, Holló Lajos, Horváth Gyula dr., Horváth József dr., Horváth Mihály, Huszár Károly (sárvári), Hedervári Lehel dr., Ivanka Imre, Jármy Béla, Jármy István dr., Jeszenszky Ferenc, Justh Gyula, Justh János dr., Kállay Ulul, Kapotsfy Jenő, Károlyi József gróf, Károlyi Mihály gróf, Kelemen Béla dr., Kelemen Samu, Kobek Kornél, Kossuth Ferenc, Kovács Gyula, Kovács Kálmán, Kun Béla, Lovaszy Márton, Lévay Mihály, Laczky Emil, id. Madarász József, Malatanszky György, Manndorf Géza báró dr., Meskó László, Mezőssy Béla, Molnár János, Muzsa Gyula, Nadányi Gyula, Novák János, Ossify Lajos, Óváry Ferenc dr., Palugyai Móric dr., Pajzs Gyula, Pap Zoltán, Polónyi Dezső, Posgav Miklós, Preszly Eemér dr., Putnoky Mór, Rakovszky Béla, Rakovszky István, Rákosi Viktor, Ráth Endre dr., Reöck Iván, Sággy Gyula, Sipos Orsán, Somssich Tihamér gróf, Sümeji Vilmos, Szabó István (nagyatádi), Szabó Isván (zámolyi), Szalay László, Szalkay Sándor, Szabeny Antal, Szent-Iványi Árpád, Szuha Pál, Szmracsányi György, Thaly Ferenc, Török Kálmán, Tóth János, Tüdös János dr., Uráncezy Nándor, Valentsik Ferenc, Veszprémy István, Vertán Endre, Vertán Etele, Zboray Miklós, Zichy Aladár gróf, Zlinszky István.

1257

FEKETE

uri divat áruházába

tanuló

felvétetik.

Alapítva 1867-ben. Alapítva 1867-ben.

Figyelmén kívül ne hagyjuk, hogy az elsőrangú modern és legnagyobb molykár elleni megóvó és beraktározó nagyvállalat **Végh Gyula** szűcsmesternél van **Piac-utca 42.**

Ahol midennemű szörme és szörmés ruhák díjtalanul, figyelmesen kijavíttatnak, el- és hazaszállítatnak. Becsérték szerint tűzkar ellen biztosítva, megóvó termeim saját házámban e célra építetett. A címre tessék figyelni! **Végh Gyula.**
Toljes tisztelettel!

Egyház és iskola.

A püspök templom szentelésén. Dr. Baltazar Dezső püspök legközelebbi útja Dombrádra vezet, ahol templomszentelésen vesz részt.

Érettségi vizsgálat a hajdunánási gimnáziumban. A hajdunánási ref. gimnáziumban hétfőn és kedden folytak le az érettségi vizsgálatok, amelyeken az egyházkerület részéről Dr. Ferenczy Gyula debreczeni akadémiai igazgató, a kormány képviselőjében pedig Dr. Darkó Jenő debreczeni főiskolai tanár vettek részt. A vizsgálatra 13 maturans jelentkezett, kik valamennyien át is mentek. Jeles érett lett közülök kettő.

Vármegye.

Elzsupolt cigánykaraván. Kaba község határában a múlt héten furcsa társaság telepedett le. A sötétbőrű nácio nő és férfi tagjai naponta más és másféle öltözetben jelentek meg a faluban s ha beszédbe ereszkedtek velők, úgy tettek, mintha nem értenének magyarul s messze, idegen tájról vetődtek volna oda. A csendőrségnek is felült a különös vendégsereg, szemmel tartotta őket s csakhamar rájött, hogy a banda régi ismerőse. A híres Kolompár-familia. A cigánytruppot persze rögtön elzsupolták a község határából.

Orvosválasztás. Tiszacsege nagyközség képviselőtestülete, választás útján töltötte be a megüresedett községi orvosi állást. Egyhangulag Adám Endrét választották meg.

Szerelmi bánat miatt. Püspökladányon Hári Mátyas 28 éves földműves felakasztotta magát. A hatóság megállapította, hogy a szegény ember szerelmi bánat miatt követte el tettét. Így számol be az öngyilkosságról az a rövid hivatalos jelentés, amely a debreceni kir. ügyészséghez érkezett. A temetési engedélyt megadták.

Nyugdíjazás. A vármegye nyugdíjválasztmánya pénteken délelőtt tartott ülést Kovács Gyula alispán elnöklete alatt. A választmány Horváth Károly árvaszéki levéltári segéd nyugdíjazás iránti kérvényét, miután a tisztí főorvos is javasolta, kedvezően intézte el.

Szerencsétlenség Böszörményben. Böszörményből jelentik lapunknak, hogy Tóth Istvánnak, az ottani Magyar király-kávéház tulajdonosának fia szerencsétlenül járt. Tóth András, a fiu égő gyufával nézett egy karcitos hordóba. A hordóban kifejlődött gáz abban a pillanatban robbanást idézett elő s az így támadt tűz Tóth András arcát és kezét égette össze.

Az állandó választmány ülése. Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt fél 11 órakor tart ülést a főispán elnöklete alatt, melyen a 27-ére kitűzött rendkívüli megyegyűlés tárgyait látják el javaslatokkal. A legnagyobb az érdeklődés Veszprémy István önálló indítványa iránt. Mint értesülünk, a munkapárt minden törekvése odairányul, hogy az indítvány élességén enyhítsenek, ami azonban — az újabb erőszakoskodások után — nem fog sikerülni.

Városháza.

Kassai gazdaszok a Hortobágyon. A kassai gazdasági akadémia 36 tanulója 4 tanár vezetése alatt pénteken este érkezett Debreczenbe és egyenest kimentek Pallagra, a debreczeni gazdasági akadémiába, ahol szállást is kaptak. Ma, szombaton hajnalban utaznak ki a Hortobágyra, ahol a város megvendégeli őket. A városi tanács megbízásából Csóka Sámuel tb. főjegyző fogja betölteni a házigazda szerepét.

Debreczen város címere. Benyáts Emil, ismert kereskedő, aki harisnyagyártat alapított, folyamodott a városhoz, hogy engedje meg a város a címerének használatát készítményein. A debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara a legmelegebben ajánlja a kérelem teljesítését, mert a cég jelentős kiviteli forgalmat ért el már eddig is.

Nem vonzó a honvédtiszti pálya? Debreczen városának a Ludovica Akadémián egyszerre két alapítványi helye üresedett meg, melyre VIII. középiskolát végzett vagy végző ifjak pályázhatnak, még pedig elsősorban debreczeni, másodsorban magyarországi illetőségűek. Máskor törték magukat az ifjak a katonai, de különösen a honvédségi alapítványokért, azonban az utóbbi időben nem akad jelentkező, aminek igen sok oka van, amiket jobb nem feszegetni. Így például az idén egyetlen középiskolát végzett ifju sem akadt, aki pályázott volna, pedig már másodszor hirdet pályázatot a városi tanács és a határidőt július 15-éig meghosszabbította.

Nagybeteg városi tanácsnok. Mint részvétel értesülünk, Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok már napok óta súlyos betegen fekszik. Tüdőgyulladás van, de ma már jobban érzi magát, azonban még teljes gyógyulása hosszabb időt fog igénybe venni.

Vásárcsarnok - tervezgetés.

Az albizottság ülése.

Soha olyan messze nem volt a létesítéstől a vásárcsarnok ügye, mint most, amikor pedig már terveket is vásárolt a város súlyos ezresekért a levéltár részére. Mert hogy a Petz Samu műegyetemi tanár tervei sohasem kerülnek kivitelre, azt felesleges talán hangoztatnunk.

Teljes a bizonytalanság a vásárcsarnok kérdésében, mert még rendszeres piackézelés sincsen és e téren nagyon hátravagyunk a kisebb városoktól is, ahol legalább rendszeres piackézelés van, ha nincs is vásárcsarnok. Nagyon is érthető, miért fáznak úgy a vásárcsarnok létesítésétől, mert azt nagy ugrásnak tartják.

Az albizottság, melynek kiadta a jog- és pénzügyi bizottság a vásárcsarnok ügyét, pénteken délután 4 órakor tartott ülést Körner Adolf főjegyző elnöklete alatt; jelen voltak: Magoss György dr. tisztifőügyész, Márk Endre és dr. Vásáry István aljegyző.

Az elnök ismertette a vásárcsarnok ügyét, melynek elhelyezésére a legalkalmasabb hely a Csapó-utca és Degenfeld-tér sarka, azonban elegendőnek tartaná, a városgazdai hivatal Degenfeld-téri, a mezőrendőrség Csapó-utcai telkét is e célra. E két telken átjáróval épülhetne föl a vásárcsarnok.

Miután megbizható, statisztikai adatok nincsenek, nem tudni, mennyi területre van szükség, ahol — az élő állatok kivételével — az összes élelmiszerárúsokat elhelyezni lehessen. Első sorban a statisztikai adatokat kell összeírni, hogy a vásárcsarnok nagyságáról és jövedelmezőségéről biztos tájékozást lehessen nyerni.

Szó volt arról is, hogy a Hatvan- és Miklós-utca közti részekben puhatóljanak olcsóbb telkeket a vásárcsarnok részére, ami újabb elodázása a kérdésnek, melyet nem is lehet másként megoldani, csak bátor nekivágással, azonban úgy látszik, erre nincs semmi hajlandóság, mert a felelősséget vajjon ki vállalja el érte, ha esetleg 3-4 millió korona költséggel vásárcsarnokot épít a város és az kongani fog az ürességtől es nem fog annyit sem jövedelmezni, hogy az amortizációt fizethessék belőle.

Hejyes megoldás csak az lehet, ha három vásárcsarnokot építenek. Egyet a központra, egyet a Csicsogóra, egyet pedig a Széchenyi-utca végére. Így a város minden része hozzájut. Kéri tehát más formában végengeni rajta.

Az ülés minden érdemi határozat nélkül oszlott szét. Tanulmányozzák és igyekeznek statisztikai adatokat gyűjteni.

A város ajándéka a Debreczeni Dalegyletnek.

Megfelebbezték a közgyűlési határozatot.

A legutóbbi városi közgyűlés tudva-levőleg a Széchenyi-utcán telket adott a Debreczeni Dalegyletnek. Ezt a határozatot a törvényhatósági bizottság tizennégy tagja tegnap megfelebbezte. A felebbezés szövegét a következő:

Nagyságos Polgármester Ur! A sérelmes törvényhatósági bizottsági közgyűlési határozat ellen, mellyel a debreceni városi dalegylet részére a Széchenyi- és Révész-utca sarkán háztelek ajándékozott, mely tisztelettel alulírott törvényhatósági bizottsági tagok

felebbezéssel

vagyunk kénytelenek élni, az iránt kérve, a nagyságos Polgármester urat, hogy felebbezésünket a vonatkozó összes iratok kapcsán a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urhoz kegyeskedjék felterjeszteni, hol is mély alázattal az iránt esedezünk, hogy a *sérelmes határozatot a legkegyelmesebben megsemmisíteni méltóztassék.*

Felebbezésünket a következőkben indokoljuk:

Mindenek előtt azzal a kérdéssel kell számolnunk, vajjon szüksége van-e a kérvényező dalegyletnek arra, hogy palotaépítés céljára telket szerezzen? A kérvényezésből kellene következtetnünk, hogy szükség van erre, a tények azonban az ellenkezőt igazolják, azt, hogy *nincs szüksége.*

Ugyanis a dalegyletnek, mint minden

Kérem önt

tekintse meg nálam, vásárlási kényszer nélkül naponta érkező **szébbnél-szebb Raglanok, öltönyök és gyermek ruhákat**, meggyőződik arról, hogy ¹²⁴²mily csodás szépek és az árak mégis **olcsóbbak** mint bárhol.

Gerő Ernő Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiu-, és gyermekruha áruháza **Piac-utca 41.**

más dalegyletnek csupán az az igénye lehet, hogy a dalművelés céljára megfelelő helyiséggel bírjon és csak ha ilyen nem bírna, értenénk azt, hogy a város közönsége a benyújtott kérelemre nagylelkűnek mutatkozzék. De éppen most, amikor a Zenedét nagy áldozatokkal városivá tettük és ott igen szép hangversenyteremmel szolgálhatunk a dalegylet részére és amikor kulturházat szándékozunk felépíteni, hol szintén kényelmes hangversenytermünk lesz, amikor itt is, ott is áldozunk és pedig nagy mértékben áldozunk kulturcélokra, joggal kérdezzük, miként engedhetjük meg magunknak a város vagyonából és a közönség terhére azt a luxust is, hogy egy zártkörű társaság részére, amely — megengedjük — nagyon szépen dalol, egy ilyen nyolcvanezer koronás ajándékot dobjunk haszontalanul oda?

Egy másik kérdésünk az, hogy még abban az esetben is, ha a városi dalegyletnek külön palotára tényleg szüksége lenne, szabad-e nekünk ajándékozunk ugyanakkor, amikor 41 és fél százalékot tesz ki a pótdó mérve és 7 millió költséggel az egyetemnek és kórháznak felépítése, 5 millió korona költséggel az általános burkolási programnak végrehajtása és legalább 30 millió költséggel az általános városszabályozásnak kivitele vár még ránk!

Erre a kérdésre is röviden csak azt felelhetjük, hogy nem! Az ajándékozunk, a kinek van. Egy város nem lehet olyan könnyelmű, mint egy husz esztendő magnás gyerek, mert akkor mihamar csődbe, vagy gondnokság alá jut. Az sem indokolhatja az ilyen könnyelmű, céltalan és alaptalan ajándékozást, hogy egyik-másik bizottsági tag konfesszusnak fölötte lágy és jó szíve van. Az ilyen, ha ajándékozni akar, ajándékozunk a magáéból, ne a város vagyonából, amely ilyen módon fogy, egyre fogy, míg a közköltő nő, egyre nő. Ha ma az egyik egyület részére teszünk ilyen adományt a diszelnök kedvéért, holnap jön a másik, azután a harmadik és a többi, mert hiszen van a mi városunkban még 10 dalegylet és mindeniknek van egy-egy befolyásos korifens tagja. És az együletek után jönnek majd a különböző társaskörök, mert hiszen, ha szép a dal, szépek a botékonysági és szórakoztató alakulatok is. És akkor a százezer koronás adományok megsokszorozódnak és az a szegény közönség, mely a maga adójáért még nem igen kapott semmit, irigykedve nézheti a potya-teleken épülő potya-palotákat a között a portenger között, amelyet még mostanáig sem kötöttek le és tettek elviselhetővé, holott e városnak óriási vagyona mellett már jelentékeny hiánnyal is kell a polgároknak számolniok és a rendszertelen, minden körültekintést és előrelátást nélkülöző városi gazdálkodás folytán a sajátjukból is kell áldozniok.

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! A városi dalegyletnek több mint fél századon át nem volt külön háza. Soha senkinek esze-ágában sem volt az mind-éddig, hogy a dalegylet részére házat kell építeni, pedig az egyület elég szép vagyonnal is rendelkezik. Nekünk sem volt mind-éddig adósságunk s nem is kellett soha arra gondolnunk, hogy honnan vesszünk pénzt arra, ami valóságos városi célt szolgáló szükségletünk. Most is 3 millió korona függő kölcsönt kell szereznünk és fő a fejünk attól a 6—7 százalékos kamattól, amit azután fizetni vagyunk kénytelenek. És ime éppen most jönnek hozzánk ilyen kérelmekkel jól beprotezsált társaságok hozzánk, a koldus városhoz, amelynek vagyona alig jövedelmez 1 és fél százalékot, úgy, hogy valósággal aggodnunk kell amiatt, hogy különben áldozatkész közönségünk addig, amíg városunkból várost csinálunk, össze fog roskadni a köz-

terhek alatt. Lehet-e hát nekünk egy dalegylet részére egy testvérek között is 30 ezer koronát érő telket ajándékozunk éppen most, amikor minden fillér másra kell, amikor a dalárdának sem kell, amikor ezzel súlyos praecedenszt állítanak fel további ajándékozásra és amikor az ilyen ajándékozással kulturcél sem szolgálunk?

Joggal véljük, hogy Nagyméltóságod nézete sem lehet és lesz más, mint a mienk és hogy ismert bölcs belátásával és atyai jóindulatával a legkegyelmesebben gátat méltóztatik vetni oktalan tékozlásunk elé. Ebben bizva, ismételjük fent előterjesztett, a sérelmes határozat megváltoztatására irányuló tiszteletteljes kérelmünket.

Nagyméltóságodnak legalázatosabb szolgálai. (Aláírások: Dr. Komlóssy Imre, dr. Révi Nándor stb.)

Az új nagykölcsön. Hatvan milliónál több. Bizalmas értekezlet.

Debrecen városnak, ha a haladás utján megállni nem akar, el kell készülnie arra, hogy olyan adósságba verje magát, melynek lefizetésére legalább két emberöltő kell.

Soha alkalmatlanabb nem volt ilyen nagyszabású, pénzügyi művelet keresztülvitelére a helyzet, mint éppen a mostani és ki tudja, hogy mikorra térnek vissza a normális állapotok.

Keservesen tapasztalja Debrecen városa a pénzügyi helyzet feszültségét éppen most, mikor függő kölcsönökkel kénytelen operálni és a szükséges milliókat olyan magas kamatra kénytelen fölvenni, mintha könnyelmű tékozló volna.

De a város kétségbeejtően szorult helyzetben van, mert az egyetemi törvényjavaslatok már szentesítés alatt vannak és akkor meg kell felelni a szerződésben vállalt kötelezettségének, ami készpénzben körülbelül tíz milliót jelent. (Kevesebb aligha lesz, de több inkább.)

Az új nagykölcsön felvételénél legelőször is meg kell állapítani a szükségleteket. És már is bizonyos, hogy hatvan milliónál többre lesz szükség. Vegyük sorra csak a nagyobb tételeket.

Régi nagy kölcsön, melyet konvertálni kell	17 millió
Az egyetem és új kórház	10 millió
Az összes utcáknak burkolattal való ellátása	5 millió
Szabályozási terv végrehajtására szükséges	10 millió
Az új városháza építésére a szükséges telkek megszerzésével	4 millió
Rendőrségi palota	1 millió
Járványkórház építésére	1 millió
Kaszárnyák kihelyezésére és katonai építkezésekre	3 millió
Csendőrkaszárnya építésére	1 millió
Vásárcsarnokra	3 millió
Függő kölcsönök kifizetésére	6 millió
Összesen:	61 millió

De ez csak hozzávetőleges számítás, mert a valódi szükséglet jóval több lesz, hiszen a kisebb összegeket nem is számítottuk, pedig a fizetési kötelezettség a küszöbön áll. Így az egyetemi Ferenc József-féle 100.000 és a Thaly Kálmán-féle 40.000 koronás alapítványt le kell fizetni, fel kell építeni a közművelődési palotát, gyermekóvókat, iskolákat kell építeni, új vasutak létesítését nagy összegű hozzájárulásokkal kell támogatni, ugyszintén létesíteni kell az egyetemi internátust és a még létesítendő internátusokat ingyen telkek és építési anyag adományozásával támogatni, a városban parkokat létesíteni, miután a Nagyerdő beépül. Hátra van még a kisállomás kihelyezése: a fekete leves. A hortobágyi öntöző vízmű létesítésére a félmilliót már megszavazták; azt ki kell fizetni.

Még az idén rendezni kell a Nagytemplom előtti teret, hogy a Kossuth-szobor méltó keretet kapjon; sürgeti az építkezést a Dmke. is, annak is kell pár százezer, vagy félmillió korona. Szóval hetvenmillió körül van az az összeg, amire szükség van, ha az összes szükségleteket felszámítjuk.

Az új nagykölcsön felvétele ügyében a városi tanács már többször tartott bizalmas értekezleteket, azonban még nem állították össze a szükségletek határozott összegeit. Pénteken délelőtt 10 órakor is bizalmas ülés tartott a városi tanács ez ügyben, de aligha történt végleges megállapodás, mert a pénzügyi helyzet a világpiacon változatlanul feszült.

Az álláspontunk az, hogy az új nagykölcsön felvételével várni kell. De vajjon a várakozás nem juttatja-e kellemetlen helyzetbe a várost, különösen az egyetem dolgában?

A nagy hőség

ellen csak úgy védekezhetünk, ha lüszter, nyersselyem és mosó öltönyeinket

Szabó Miklós

kész férfi, fiu, gyermekruha nagy áruházában

Debreczen, Piac-utca 19.

Airöldi tak. számban

szerezzük be. Egy próbavásárlás elég ahhoz, hogy meggyőződhessünk, hogy az árak olcsóbbak, mint bárhol.

1251

Tulhalmozott raktár miatt az összes férfi, fiu és gyermek szövetruhák leszállított árban adatnak el!

KORPA

finom, minden mennyiségben kapható **Deutsch Albert és Fia** fúszkereskedésében, Hatvan-u. 9.

Színház.

Színészek szervezkedése. Nemrégiben a vidéki színigazgatók egy része azzal lepte meg a vidéki színészet közvéleményét, hogy bementa az igazgatói érdekek szervezkedését. A szó sokkal nagyobb volt, mint amennyi súlyban mögötte történt, de alkalmas volt arra, hogy a vidéki színészeket hasonló szervezkedésre provokálja. Derűborura jöttek is a cirkulárok, többnyire olyan irások, amelyeknek pompázó körmondattal között eltévedt a céltudatos okosság és tiszta látás. A felhívások el is multak nagyobb nyom nélkül és nem mozdították meg a vidéki színészet egyetemét. Most aztán egy józan és objektív hang szól bele a dolgába: a Kolozsvári Nemzeti Színház szerződött tagjai küldtek szét ez ügyben tartott társulati gyűlésükről egy felhívást, amelyben az az álláspontjuk, hogy színész és színigazgató értsék meg egymást az Országos Színészegyesület keretein belül, viszont vessék alá a Színészegyesület avult szervezetét friss és alapos revízióknak. Az akció főiránya az, hogy az egyesületi vezetőség sorában inkább a színészek, mint a kisebb kontingenst képviselő igazgatók nyerjenek képviselőket.

Elsőrendű Páthé-féle új műsor kerül ma előadásra az Uranus-színházban. A fényes ujdonságok közt találjuk Debrecen közönségének kedvenceit, Max Lindert, Prince-t (Móric-ot). Gyönyörű és ismeretterjesztő természeti felvételek, pompás bohózatok, amerikai Cowboy dráma s végül egy mesés társadalmi dráma, Saida Djali, a keleti táncosnő drámája — 2 részben — fogadják élvezetes két órás előadást nyújtani. — A műsor egyébként a következő: 1. Kirándulás Bonifációba. Gyönyörű természeti felvétel. — 2. Összetört élet. Amerikai Cowboy dráma. — 3. Sikerült kirándulás. Komikus jelenetek. — 4. Agglegények Clubja. Vidám történet. — 5. Oh ezek az asszonyok! Vigjáték. Előadja Max Linder. — 6. Szüret Burgundiában. Természeti felvétel. — 7. Móric kitüntetését kap. Pompás humoros jelenetek. — 8. Saida Djali, a keleti táncosnő. Szenczió társadalmi dráma 2 részben. Előadások kezdete este pont 8 órakor folytonos bemenettel. Utolsó előadás kezdete pont 10 órakor. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő, valamint kedvezményes áru trafik jegyek érvényesek. Holnap ugyanez a fényes műsor. Kezdete délután 4 órakor, mérsékelten lezártított helyárakkal, 6 órától rendes helyárak.

A nécsi londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki

Fáy arc-krémet szappant és poudert

mint legjobbat arc-szűrlő szer, melynek használatától minden szepő és májfolt 3 nap alatt eltűnik. Ár 1—1 korona. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszer-tárába
Kossuth-utca 8 szám.
(A színház mellett). 7—

VITA FORRÁS SÓSKUT VASNEGYE

Biztos gyógyszer: **gyomor- és cukorbetegeknek, köszvény, hólyag és vesebetegnek.**
Félpohár VITA-forrás a gyomorbeteg azonnal megszűnő
A vállalat tulajdonosa:
CONSUM Keresk. R.-t. Budapest,
Kertész-utca 20.
Főraktár: **Komlóssy Lajos urnál.**
Kapható: Félégyházy, Csanak,
Kontsek és Mayer cégeknél.

Rablótámadás a Hatvan-utcai temetőnél.

Az árokba tepert munkás.

Az elmúlt éjszaka, kevéssel 12 óra előtt beállított a büntügyi osztályra egy sáros s bizony egy kissé kótyagos atyafi. Panaszt akart tenni, amelyet azonban nem vettek fel, mert az eset nem a rendőrség hatáskörébe tartozik.

Almási Eduárd — így mutatta be magát a sértett fél — azért elmondotta a magáét. Kezdte ott, hogy a Stern-féle kefégyárban van alkalmazásban. Este pénzt kapott s az volt az első dolga, hogy adósságait rendezze. Persze, ez a fontos finansziális művelet nem ment szárazon. Locsolgatni kellett egy kicsit a torkot is, így tagadhatatlanul jobban eszszik a pénz.

Amint előadta, este kilenc órakor rendbejött a fizetésekkel, meg ez itallal is. Ez utóbbit ugyan elhallgatta, de sejtteni lehetett.

Szóval ilyen időtájtban igyekezett hazafelé a lakására, állítása szerint a Tócs-kert 23. szám alá. Az útja a Hatvan-utcai temető mellett vezetett el. Amint ott elbandukolt, egyszerre csak elébe állott egy ismeretlen alak, *torkon ragadta s az árokba teperte.* Majd a mellényéhez kapott, az óráját akarta elvenni, de csak az *ezüstlánc maradt a kezében.* Leszakította a gomblyukból, ahova be volt tűzve. A helye meg is látszott. Az után a rabló még megdöngönyözte egy kicsit a meglepett Almásit s eltűnt a homályban.

— Hogy nézhetett ki a tettes? — érdeklődött Bardócz rendőrbiztos.

— Ha én azt tudnám — felelte a kérdező. Nem a szemembe nézett az, hanem az óraláncomra. Osztan meg felleges most az idő, a föld meg elázott.

Ő is el volt egy kicsit ázva, az kétségtelen. Ez is hiba volt. Mindez azonban nem zárja ki azt, hogy tényleg megtámadták. Sőt ezt bizonyossá teszi bepiszkolt, tépett ruhája s a mellényén is felismerhetők az erőszakos fosztogatás jelei.

A panaszost a csendőrséghez utasították, minthogy az eset külterületen történt.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

Ujdonságok.

A villamosok zenéje.

Hallották már azt az idegtépő, fület rontó zajt, amely egyes villamos kocsik közlekedését kíséri. A pokoli koncertből kapunk egy kis komprimált kivonatot, mikor ez az irtózatoss zene dobhártyánkat megragatja. Pláne, ha a kocsi megáll, akkor borzalmas a finálé. A tengelyek nyikorognak, a kerekek sikoltanak . . .

Mitől van ez? Nem olajozzák a mechanizmust? Kenjék az Istenért, különben ekergetik a közönséget, amely méltán lemondhat a villamosról, ha ilyen élvezetekben részesíti.

Konstatálnunk kell, hogy nem mindig van ez így, de kétségtelen, hogy ritkán sem lehet elviselni. Az agyvelőnkbe sivit ez a hang s jobban megráz, megremegtet, mint például maga a villamos a nagytemplomi fordulónál. Csináljanak valamit, hogy ne sirjanak ilyen rettenetesen! Hiszen mindjárt az első évben vagy nyolcvanezer korona hasznót hoztak be ezek a kocsik s ilyen jövedelem mellett nem sirni, de inkább — nevetniök lehetne.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál d. e. Sz. Szabó István segéd-lelkész, d. u. Török József hittanhallgató, a Kistemplomban prédikál d. e. 9 órakor Bodnár Gábor segéd-lelkész, 11 órakor Janosi Zoltán lelkész, d. u. Mogyorós József hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban prédikál d. e. Uray Sándor lelkész, d. u. Fekete László hittanhallgató, az Ispótytemplomban prédikál d. e. Könyves Tóth Kálmán lelkész, d. u. Fodor József hittanhallgató, a Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

* Nagyságos tanárok. Ismeretes dolog, hogy a kormány a tanárok fizetését rendezte; nevezetesen úgy az állami, mint a felekezeti tanárok egyharmadát a VII. osztályba sorozta. Azok a tisztviselők, akik a VII. fizetési rangosztályba bejutottak, most hivatalosan megkapták a „nagyságos” címzést. A kultuszminister ezental a VII. fizetési osztályba való kinevezést az illető tanárokkal a nagyságos címzessel közli.

* A debreceni munkapárt gyűlése. Debrecen I., II. és III. kerületi nemzeti munkapártjának intéző-bizottságai együttes gyűlésre jöttek össze a Royal termében, hogy az ország politikai közállapotait elbirálják és csatlakozzanak a nemzeti munkapárt politikájához. A gyűlésen Komlóssy Dezső, a II-ik ker. munkapárt elnöke elnököl s Szávay Gyula, a III-ik ker. és Szilágyi Imre, az I. kerület elnökei tartottak beszédeket, végül határozati javaslatokat terjesztve elő, melyeket a pártvezetőség el is fogadott. Többek felszólalása után Domahidy Elemér főispán is szót kért s a város közérdekei szempontjából világította meg a helyzetet.

* Meglopott hetes. Szabó Gyula Nap-utca 6. szám alatti lakos hetes tett paraszt tegnap a rendőrségen. A ruhaneműt lakásán a konyhában tartotta, ahonnan az ismeretlen módon eltűnt. Valószínűleg ellopták. A tettest nyomozzák.

KONCZ fest és vegyileg tisztít mindennemű ruhát valamint csipke és szövet-függönyöket kifogástalanul.

Debrecen
Gyár és főüzlet: Arany János-utca 19.
Fiók üzlet: Bathányi-utca 2.
Telefon sz. 701. 1010

A Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség VI. országos nyári gyűlése. Már megirtuk, hogy az Evangéliumi Keresztény Diákszövetség Debrecenben fogja az idei nyári nagygyűlést megtartani. Victor János, a Diákszövetség titkára jelenleg városunkban időzik, hogy a diákgyűlést előkészítse. A meghívókat az ország összes főiskolája ifjúságának szétküldötte már a Diákszövetség központi irodája s a gyűlésen részt venni kívánók előjegyzéseiket részben már beküldötték, részben most küldik be. A jelentkezők száma az idén messze föltulhaladja az előző években tartott gyűlésekre jelentkezettek számát. A városunkban tartandó országos nagygyűlés ismertebbé teszi majd városunk közönsége előtt is a szövetség célját, munkájának irányát. Victor János, a szövetség országos titkára s Nagy István, a főiskola széniora karöltve kifejtett rendezői munkájának eredménye lesz ez a diákgyűlés, mely eredményekben gazdagon fog lezajlani e hó végén s a jövő hónap elején (jun. 29., jul. 7.). Az érdeklődő közönség számára a főiskolában előadást is fognak tartani a Diákszövetség vezetői.

Utóállítás. A katonai utóállítás 1 apát és 2 testvért keresetképesnek találtak.

A kassai gazdasági akadémiai hallgatók Debrecenben. A kassai gazdasági akadémia 36 hallgatója országos tanulmányutra indult, amelynek egyik állomása Debreczen volt. A vendégek csütörtökön este érkeztek Debreczenbe Szabó István, Bölöny Dénes, dr. Varga Kálmán, dr. Gulyás Antal s Stepankó Henrik tanárok vezetésével. Tegnap délelőtt a pallagot tekintették meg, délután pedig a birneves debreczeni Mezőgazdasági gépgyárat látogatták meg. Társaságukban voltak: Gars Gyula, Ormándy János, Széll László debreczeni tanárok, továbbá Sesztima Jenő nagykereskedő, dr. Petzko Ernő tanár, Schuschitzky János igazgató és még számosan. A több száz munkást foglalkoztató, nagy arányú s a legmederőbb technikával berendezett gyár üzemét nagy elragadtatással szemlélték s igen hízegően nyilatkoztak a vállalat gyönyörű fejlődéséről. Melegen gratuláltak elsősorban Schuschitzky Jánosnak, a gyár agilis ügyvezető-igazgatójának. Tiszteletükre a gyár figyelmes és előzékeny igazgatósága ostromná szerviroztatott. A rendkívül szíves vendéglátás természetesen a leghálásabb köszönetre kötelezte a vendégeket, akik innen a Pallagra tértek vissza. Ma a Hortobágyra tesznek kirándulást s hétfőn folytatják utjukat Budapest felé.

A Csokonai-kör jelentése. A debreceni Csokonai-kör jelentése most jelent meg nyomtatásban. A füzetnek értékes és kiemelkedő tartalmat ad Szávay Gyula főtitkári beszámolója, amelyet már volt alkalmunk ismertetni és méltatni. Ott találjuk meg Géresy Kálmán üdvözlő beszédét is, továbbá az adminisztráció adatait. A füzet hű képet ad a Csokonai-kör egy évi munkájáról, amely jelentékenyen hozzájárult irodalmi egyesületünk szellemi és anyagi fejlődéséhez.

Tegnap halottak. Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szücs Ilona ref. 3 hónapos, Hári Imre ref. 51 éves, Szilágyi Ferenc ref. 12 éves, Molnár József ref. 19 éves, Kovács Sándor ref. 11 éves, Szabó Erzsébet ref. 6 hónapos, Balaskó József ref. 8 hónapos, Szigeti István ref. 12 hónapos, Pásztor Mária r. kath. 3 hónapos, Balogh László ref. 4 hónapos.

A három zsebes. Az állomáson csopított három zsebesnek csak a munitást sikerült felderíteni a debreceni rendőrségnek, de a kabai vásáron való szereplésüket nem. Ezért aztán dr. Komlóssy Pál rendőrkapitány csak 8—8 napi elzárásra és kitiltásra ítéltette őket. Azonban a kabai csendőrség nem mondott le egy könnyen arról, hogy a jómadarakra egyet-mást rá ne bizonyíthasson. Ezért aztán nem is sajnálták a fáradságot s értők jöttek. A déli vonattal vitték el őket Kabára, persze nem második osztályon és Hajduszoboszlótól nem külön fiakkereken, mint ahogy ők az utat Debrecenig megtették. Az elegáns ifjaknak akár tetszett, akár nem, be kellett érni a szerény polgári harmadik osztállyal. Kabán egy kloroformos lopás történt s a nyomozó közegek nagyon biznak abban, hogy a károsultak a két Braunban és Tancserben felismerik a tetteseket.

Baleset az új megyeház építésénél. Az új megyeház építésénél csütörtökön délután baleset történt. Az egyik frissen épített boltzat beszakadt 8 munkás alatt, akik 5 méternyire lezuhantak, de szerencsére csak kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek. Hogy mi okozta a balesetet, nem került nyilvánosságra, mert a rendőrség nem is értesült róla.

Egy realista temetés. Egy szépen induló ifju élet zárult le tegnap, midőn Horváth Béla főreáliskolai VII. osztálytanulót a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezték. Halála nemcsak családjára mért vigasztalhatatlan csapást, hanem a főreáliskolát is mélyen sujtotta. Az iskola jó előmeneteli tanulója, az ifjúsági önképzőkör legszorgalmasabb és legtehetségesebb tagját gyászolja benne. Erzékenyen érinti halála a debreceni esperantistákat is, amennyiben az esperantó nyelvnek egyik legkömlyebb és leglelkesebb híve volt. Utolsó útjára az egész tanári kar és az ifjúság elkísérte: sirjánál búcsuztatót Simon Karoly osztálytársa mondott.

Elhagyta a családját. Fuchs Márton 36 éves szabósegéd eltűnt Csokonai-utca 31. szám alatti lakásáról. A meglépett ember egy népes család feje. Feleségét és négy gyermekét hagyta a legszomorúbb helyzetben. A rendőrség elrendelte köröztesét.

Automobil-vezetők vizsgája. A rendőrség tegnap délután automobil-vezetői vizsgálatot tartott. A vizsgálatra öten jelentkeztek.

Megharapta a kutya. Kiss Hugó fűszerkereskedő Géza nevű 9 éves fia átment a Zöldfa-utca 8. számú házhoz. Ott az udvarban van egy nagy fekete kutya, amely a kis fiút megtámadta s a lábán megsebezte. A gyermek apja jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely a veszedelemes eset meg fogja vizsgáltatni.

Kifutó fiu felvételük Antalffy Józsefnél, Szent-Anna-u.

Azonnal bérbevehető Kossuth-utca. 11. szám alatti az emeleti utcai uri lakás, 7 szoba és minden egyéb confort. Előkelő fekvésénél fogva nagyon előnyös doktor, ügyvéd, bank, pénzintézet, vállalkozók irodája, biztosítótársaságok részére. Értekezletnek Kardos László üzletében, Kossuth-utca.

Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fiainál.

Nyári ruha különlegességek óriás választékban, Halmágyi blous és pongyola divatruházában, Piac-utca 32. sz. (Szedlák-féle ház.)

Kath. főgimnázium és Svetits-intézet használt tankönyveit jó áron vásárolja Antalffy, Szent-Anna-u.

„Kristály víz” palackja 4 fillér, megrendelhető telefonon 820.

Zwiback udvari szállító blous különlegességei Debrecenben csakis Halmágyinál szerezhetők be. Főútlelet Piac-utca 47. Telefon 632.

Ocska tankönyvekért legnagyobb árt fizet Acél antiquáriuma.

Nyárikert sörosarnok. A Dréher nagy nyári kertje nyitva van. Egész nap arnyas fák alatt sörözik a közönség. Kitűnő Korona sör és Beck sör. Jeges italok. Zóna reggelik.

Az utazó hölgyek figyelmébe. Lüsztér köpenyek már 10 koronától kezdve minden szín és faconban, legdivatosabb angol és vízmentes köpenyek nagy választékban Rózsa Lajos vezetése alatt álló divatruházában (Alföldi-palota).

Az összes fiu és leány iskolai könyvek legjobban értékesíthetők Harmathynál, Fűvészkert 14.

Harisnyák, keztyűk legdivatosabbak Szabó Lajos fia cégnél.

Dr. Láng sanatóriumába felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök franciásításhoz, arsonvalisatiohoz. Elektromagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógyomód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

Női kebel fejlesztésére patent készűlék darabja 15 korona Vitáriusnál, hol Evoc hajnövesztő és Evoc csoda krém kapható.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

**Szt. László
fertőtlenítő
PIPERE-
SZÁPPAN**

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

**Kapható mindenütt.
Ára 70 fillér.**

**Borszekei
GYÓGY-ÉS-UDÍTÓVIZ**

**A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!**

Kapható Mayer Jenő és Béla cégnél,
Telefon 1—45.

Selyem vászon, selyem lüsztér

férfi-, fiu-, gyer-
mekruhák olcsó
szabott árban

Kendénél,
Debrecen, Piac-u 55
(Magyarország)

FÖLJELENTÉS

az
egészségtelen kenyér miatt.

Egy asszony panasza.

A rendőrségi ügyelet szoba előtt áll-dogált tegnap délután egy asszony, Sokáig kellett várnia, mert előállítások voltak bőven s Pető Pál rendőrtisztviselőnek úgy meggyűlt a dolga, hogy az egyiket még jó formán el sem intézhette, már foghatott a má-sikhoz.

A szegény asszony azonban nem fogyott ki a türelemből s a hosszas ácsorgás után aztán mégis csak rákerült a sor. Korda Ist-vánnak hívják s a Kar-utca 27. szám alatt van a lakása.

Egy szatyort tartott a kezében s mielőtt beszédébe kezdett volna, fellebbentette arról a fehér takarót.

Ezt a kenyértörmelék hoztam — úgy mond — megmutatni. Négy nappal ezelőtt vettem egy cipőt 1 korona 50 fillérért egy üzletben. Annak a maradványa ez s amit el-fogyasztottunk, attól csaknem betegek is lettünk.

Erre már a rendőrtisztviselő is szem-ügyre vette a jó csomó, felszeletelt kenyeret. Az bizony első látásra sem olyan volt, hogy gusztust lehetett volna kapni hozzá. Nem az volt a baja, hogy megromlott, mert jó sem lehetett. A kenyérnek az nem nagyon árt, ha egy ideig áll, mert hiszen így szikkadtabb lesz s könnyebben is emészthető. Ez azon-ban korántsem volt száraz, kemény, sőt el-lenkezőleg puha s ha kézzel hozzáérték, ra-gadt, mint az enyv.

Korda Istvánné nem csupán a saját közvetlen tapasztalatáról számolt be, hanem prezentálta a dr. Jósa Ödön véleményét is, amely így hangzik:

A kenyér sem kidagasztva, sem kisütve nincs, erősen megsavanyodott szagu, nyúlós, ragadós tapintatu. Az egészségre feltétlenül káros hatással van.

A kenyér-törmelék természetesen bün-jelként ott maradt a bűnügyi osztályon s azt még egyszer felül fogják vizsgálatni ható-sági orvossal is. Nem lehet kétséges, hogy ismételten konstatálják a kenyér ártalmas-ságát és élvezhetetlenségét, amit különben laikusak is megítélhetnek. Elvégre azzal, hogy mit vesz be az ember gyomra, mit nem, talán nem nehéz tisztába jönni.

A rendőrségnek a följelentés folytán az lesz a legelső feladata, hogy pontosan és minden kétséget kizáró módon kiderítse: vajjon tényleg hol hozták forgalomba az egészségtelen kenyeret? Az eljárást megín-dítják majd a kenyérsütőde ellen.

A kenyér a legnélkülözhetetlenebb, a legelső élelmi cikk s a legnagyobb gondos-ság, leikiismeretesség sehohsem annyira indokolt és szükséges, mint éppen ennek előállításánál.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli és gyorsírási tanfolyama június hó 3-án ismét megnyílik. Tandíj 80 korona. Mérlegképes könyvvezetők, gyors-írók, levelezők gyönyörű írással. Több ezer hallgató. Társadalmi és miniszteri elismerés, Lelkiismeretes és sikeres tanítás. Jól vezetett hallgatók elhelyezése. Beiratás naponta 10—12-ig. 548

Táviratok.

Az ország hangulata. Az ellenzék új kiáltványa.

Budapest, június 21.

Alig 120 munkapárti képviselő jelen-létében tartotta meg ma délelőtt fél 1-kor gróf Tisza István a képviselőház ülését és szokatlanul elnöki előterjesztéseken kezdte. A parlamenti tudósítók szindikátusa megke-reste az elnökséget, hogy dr. Pályi Ede ki-tiltását szüntesse meg a Ház. Megszüntették. Jelentette, hogy a főrendiház megválasztotta tisztviselőkarát, a képviselőház bizottságai pedig szabályszerűen megalakultak. Bemuta-tta az ellenzéki képviselők beadványát, melyben bejelentik, hogy nem fogadják el megválasztásukat, mert közjogellenesen vissza-tartatták képviselői kötelességük teljesítésétől, sőt katonai és rendőri kordon akadályozta a Házban megjelenésüket. Tisza ta-gadni igyekezett ezt és javasolta, hogy a jegyzői állásokat és a bizottsági helyeket annak idején töltsék be. Miután a Ház hol-napi ülését 10 órára tűzte ki és annak napi-rendjére egész sereg törvényjavaslatot tűzött ki, az ülést 1 órakor berkesztette.

Lemondás és kilépés.

Budapest, június 21. Gr. Apponyi Géza v. b. t. t. volt tolnavármegyei főispán, aki a Tisza-féle önkényuralom következtében lemondott állásáról, levélben tudatta a munkapárt elnök-ségével, hogy a pártkörből is kilép.

Halálos kimerültség.

Budapest, június 21. A parancskiadás-nál ma Rajk István rendőr dőlt ki a sorból a halálos kimerültség következtében. A sze-rencsétlen már 16 nap óta volt szolgálatban. Bevitték a kórházba.

Bűnvádi feljelentés Tisza ellen

Budapest, június 21. Szilágyssom-lyón a függetlenségi és 48-as párt népgyűlésen tiltakozott az ellenzék képviselők kirekesztése és az erőszak ellen, végül elhatározta, hogy bűnvádi feljelentést tesz gróf Tisza István ellen mert a kerület képviselőjét, dr. Bara-bás Bélát erőszakkal megakadályozta abban, hogy képviselői kötelességét teljesítse.

Lukács hazajött.

Bécs, jun. 21. Lukács László minisztereiről ma d. u. 4 óra 50 perckor visszautazott Bu-da-pestre, Hazai Samu honvédelmi miniszte-azonban még itt maradt, hogy a honvédtüzer-ség felállítása ügyében folytassa a tárgyalá-sokat a hadvezetőséggel.

Tisztelgés József főhercegnél.

Budapest, június 21. Ma délelőtt 11 óra-kor fogadta József főherceg a képviselőhá-elnökségének tagjait, Tisza Istvánt, Janko-vichot és Beöthy Pált, utánuk pedig Teleszk-pénzügyminisztert.

Kizárólag

MANDEL LIPÓT

cipőraktárban, Piac utca 40.

Sport.

Debrecen—Nagyvárad. Holnap délután dől el, hogy e két város közül melyiknek van erősebb válogatott csapata. Ez a reprezentatív mérkőzés tulajdonképpen nem fokmérője a két város labdarugó sportjának, mert a nagyváradai válogatott csapatban olyan játékosok vesznek részt, akik csak pár hét óta kerültek Nagyváradra más idegen helyekről s így ezek nem a nagyváradai labdarugó sportot reprezentálják. Győzni ez okból valószínűleg Nagyvárad fog, győzelmére azonban nem igen lehet büszke. A két város válogatott csapata a következő: Blattner (DTE.), Balla II. (KASE.), Lóska (DTE.), Hajós, Tolnai, Horváth (DTE.), Balla I., Kerekes III. (KASE.), Markovics II. (DTE.), Stern (DMTE.), Láng (DTE.), Nagyvárad: Hirschfeld (NAC.), Szilágyi (NSE.), Hanny, Milodanovics, Stotter, Schossberger (NAC.), Niesner, Rónai, Pali II., Konopász (NSE.), Shriván (NAC.). Ami reprezentatív csapatunkat számosan kísérik el Nagyváradra. A válogatott csapat, valamint a válogató bizottság tagjai holnap reggel a 8 óra 57 perckor induló vonattal utaznak el.

A „Sport Élet” körmérkőzése. Vasárnap, azaz f. hó 23-án délután, tehát akkor, amidőn Debrecen válogatott csapata Nagyváradon játszik a kék-sárga színek dícsőségéért, itthon is mozgalmas football élet lesz a DTE. nagyerdői pályáján. A „Sport Élet” című debreceni sport lap ugyanis, amelynek 24-én jelenik meg 10. száma, egy körmérkőzést rendez az Egyetértés, a KASE. II., DMT. II., a Nyomdász I., a DTE. II. és a Szatmári TVE. első csapatai között s a győztes csapatot 11 ezüst éremmel tünteti. A résztvevő hat csapat közül a győztest megjelölni igen nehéz, annyival is inkább, mivel a legtöbb esélyllyel rendelkező DTE. II., ugyanakkor Miskolcon játszik a Miskolci MTE.-el s így itthon csak a II—III. kombinált csapat állhat ki. Legtöbb esélye így az Egyetértésnek van, bár a KASE. II. könnyen elhalaszthatja előle a győzelmet. A csapatokat sorsolás utján párosítják. Az első mérkő-

zés kezdődik délután 3 órakor. Fel három órákor már mindegyik csapat kint lesz a pályán s az először kisorsolt két csapat 3 órákor már mérkőzik is egymással. A döntő mérkőzések e hó 29-én és 30-án lesznek. Tekintettel arra, hogy a körmérkőzésen minden egyes debreceni egyesület részt vesz, remélhető, hogy a közönség igen nagy számban fogja felkeresni a nagyerdői sportteret.

Csarnok.

Cifra nyomoruság.

Regény.

(Folytatás.)

Csupa sajnálatból elzárnak előtte minden utat. Csupa sajnálatból nem engedik sem megházasodni, sem valami hivatalba jutni. Sarkantyúzzák benne a büszkeséget, táplálják az álszégyent. Néha talán kedve volna kitörni a societás korlátai közül, de vigyáznak reá s nem eresztik. Jó barátok, elegáns delnők nem tűrhetik, hogy ilyen derék fiatal ember a canaille közé keveredjék.

Tovább kell járnia azt az örült kerिंगést az előkelő világ színpadán. A jó barátok, az elegáns delnők, úgy látszik sejtelemmel sem bírnak arról, hogy a pénz nem terem az ember tárcájában, mint a gomba az erdőn, hanem néha nagyon is mocskos szennalok kezeit kell érte szorongatni.

Fo done! Hogy fordulnának el a finom delnők, ha tudnák, hogy ezért a frakkért, melyben ma este megjelent, mint kellett kinyorálnia a szabónál.

Végre a legszeretreméltóbb gavallérnak is megunja a mesterember az örökös hitelezést. Egyszer már szeretnék látni a gazdag menyasszonyt, akinek a bőrére hiteleztek eddig.

A szennalok is kezdenek szemtelenebbek lenni. Leülnek a gróf szobájában kinalás nélkül és szivarra gyujtanak. Egyikök fölfedezte, hogy a gróf úgy egy hét óta hitelben ebédel a „Hungária”-ban.

(Folyt. köv.)

Budapesti gabonatözsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilgr.-ként) 80000 mm. buza.

Rozs, zab 10, tengeri 5 fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon ma eleinte gyöngye volt az irányzat. Később a vidékről érkezett esős időjárás hírek miatt megszilárdult. A gabonaneműek 5—10 fillérrel javultak.

A forgalom mérsékelt maradt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza májusra	1154	1158
Buza okt.	1179	1174
Rozs máj.	—	—
Rozs okt.	959	955
Zab máj.	—	—
Zab októberre	924	920
Tengeri jul. 1913.	887	880
Tengeri aug.	892	886

Budapesti értéktözsde.

Az értéktözsde iránya szilárd volt, mert a külföldi jelentős újabb értékekre ösztönözte a spekulációt. Az árnívó az egész vonalon emelkedett. A zárlat barátságos. A készáru piacon a részvények tetemesen emelkedtek. A járadék piacon alig volt kötés.

Lázár István

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-u. 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú

uri hintó- és hajtó-kocsikat

Régi kocsikat becserél.

Megrendeléseket gyorsan és a legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

1218

Mindenféle **nyomtatványt**
gyorsan, izlésesen és olcsón
készít a
Debreceni Újság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42

Kipróbált
megbízható
Zseb, inga, fali és
ébresztő órákat
legszebb ékszereket
jótállással legcélszerűbben
Kurián Gyula
elősmert jóhírnevű 1211
műorásmál szerezzük be.
Debrecen, Plac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és legpontosabban, jótállással készülnek

ERDŐBÉNYE

gyógyfürdő Zemplén vármegyében, Tokajhegyalján, szél és pormentes Erdősvölgykötveletben. 237 méterre a tengerszín felett. Fürdőidény: máj. 25-től szep. 15-ig.

Vize kitünő hatású gazdag vas- és fimsótartalmánál fogva a női betegségekben, sápkórhban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. — Meleg kádfürdőkön kívül használhatók: iszap, vasláp, sósfürdők; massage, izasztó és hidegvíz-gyógyimód. Ivó-gyógyimódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. — Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen malárikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviróállomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adatkak át a fürdő-telepre és telepről. Postai küldemények naponként egyszer szállíthatnak ki a telepre és telepről.

Állandóan a telepen lakó fürdőorvos: dr. Asztalos Kálmán Erdőbényéről.

Vendégfős: Freifeld Sárospatakról, akinél kitünő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálat leheto.

Külön izraelita vendéglő.

Vasuti állomás: Személyvonathoz „Erdőbénye-Fürdő” megállóhely; „Olaszliszka-Tolcsava” állomás, ahonnan és hova hatóságilag megállapított szállítási díj mellett bérkocsi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve. Fürdőleirást kívánatra küld a 1208

Fürdőigazgatóság.

Legolcsóbb telkek, házhelyek Debrecenben.

Rendkívül könnyű vétel. A monotorpályi köves-út mellett — a város alatt Dr. Megyery Pál ur tulaj- 150 kat. hold tanyaföld, mivel már az összes 600 négyszögöles parcellák eldonát képező területekre lett felelytva. Így az újabb osztásból is kaphatók 600 öles telkek. Kisgazdáknak, kertészeknek, fuvarosoknak legalkalmasabb. A föld elismert legjobb minőségű és emellett legolcsóbb. Négyszögölenként 1 koronától 2 és 3 koronáig. A birtok közepén állami elemi iskola van. Kertészeknek öntözésre mindig ad vizet a birtokou keresztülfolyó Kondoros. Fuvarosoknak azért alkalmas, mert a város-hoz közel van, és a szomszédságban épült a Ilomoktöglagyár.

A parcellázótársaság azt akarja, hogy a legszegényebb embernek is módjában legyen az új parcellázással, hogy magának egy kis birtokot, telket, otthonot szerezzen kevés befektetéssel, mert igen előnyös kamatu, hosszú lejáratu kölcsön van biztosítva a vevők számára.

Minden ezer korona heti egy koronás betéttel törleszthető.

A telepen vályogvetésre alkalmas föld van — Azonnal lehel építkezni.

A belső-éget a Debreceni tejgazdaság részvénytársaság vette meg.

Felvilágosítást nyújt

Dr. Szotyori Nagy Sándor

Széchevyl-utca 35.

Debrecen-Belvárosi Takarékpénztár
Részvénytársaság
Piac- és Arany
János-u. sarok.
Csanak ház I. emelet.

Elszabad betéteket 5%
kamatozással. Kölcsönt nyújt
váltóra
vagy bekebelezés mellett.
Anyagi támogatást nyújt
áruügyletekhez és
iparüzemeknek
a legjutányosabb feltételekkel és 1291
törlesztéses kölcsönöket
nyújt földesekre és házakra.

HA állatorvosra van szüksége
telefonáljon 558
Szászló Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákóczy-utca 3 szám. 1052

A gyenge hajítás
egyszerű fává növekszik.
Els forgalomöröklésévé fejleszthető
szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT
igénybevételre
Pénzügyintézetek, Kereskedelmi ipar-
vállalatok forduljanak bizalommal
Mihály Sámuel
könyvnyomdája, papírüzlete és
irodaberendezés és szaküzletéhez
Telefon
106.

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek csak **kizárólag intelligens leányok**
özv. Knothy Kovácsné Sillye Gabriella
Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 9-12-g, délután 3-5-ig. 1220

Gyomorgörs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házi szer a
Hollandi
GYOMORCSEPPEK.
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható: 1217
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECEN.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Kik akarnak házat venni
a Homokkert legelején.
Vasutasok! Villanyvilágítás a lakásokban is. Nagyon kedvező vétel! Sarokház! E ház előtt piac lesz! Modern kisebb uri lakás, minden kényelemmel. Az ára e háznak mindössze
14 ezer 500 korona.
Kedvező fizetési feltétel.
Az állomáshoz egy hajításnyira, Oláh Károly-utca 51. szám alatt van ez a sarok ház. Ez utcában már villanyvilágítás van. Az Oláh Károly-utca a most megnyitott főutcából a legelső utca jobb kéz felől. Tulajdonosa e sarokháznak Törös Balázs máv. kalauz ur és neje.
Elsőrendű csertéglázból épült és cseréppel fedett épület, magában foglal egy 2 szobás utcai lakást, mellékhelyiségekkel. Van az udvarban egy különálló épület is, ebben van egy szoba, konyhás lakás. Ez is cserepes épület. Van továbbá 2 nyári konyha, sütőkemencékkel ellátva. Új kerítés, pince, teljesen új fűszekrény, baromfi udvar, baromfi és sertésólla. Jövizű szivattyús kut és konyhakert. Tessenek meggyőződni az új szabályozási térképről, hogy e sarokház előtt lesz a homokkerti piac, sőt e miatt már a szomszéd telkeken nem kapnak építkezési engedélyt, mert azok ki lesznek sajátítva Piacnak. Micsoda értéke lesz akkor e háznak? 1025
Hiszen mostan is csoda olcsó!

Kitűnő minőségű magyar gyártmányu alpakka és alpakaerzst evőeszközök

Szines gömbök!
körtök díszítésére.
Kitűnő minőségű és 1048
olcsó.
Vendéglői üveg és porcellán
áruk, evőeszközök stb. stb.
nyári vendéglősöknek.
Kaphatók
Lám Sándornál,
Debrecen, Piac-u. 5. Telefon 191.
Üvegozónai vállalat. Kékeresnek,
Tűkrök stb. stb.

Pályázat.

A DEBR. IPAROS DALEGYLET pályázatot hirdet a KARNAGYI ÁLLÁSRA
Évi fizetés 480 korona, mely utólagos részletekben fizettetik. Fizetési temetés után 10 korona, mely évente 150-200 koronára tehető. Ajánlatok 1912. június 23-án, reggel 10 óráig — Kurián Gyula (egyleti pénztáros) órák és ékszerés üzletébe, Piac-u. 42. adandó be.

ÁRUTÓHAZAK
MOLY KÁR ELLEN

TELEFON
820

Téli kabátot, minden ruhá-
neműt, szőnyeget mindent elvál-
lalunk nyári
megőrzésre.
Műjég-gyár r.-t. Erzsébet-
ut 29. szám. Debrecen.

130 saját fióktaktár
a bel- és külföldön

**Érdemes
elegáns
és juttatós a
Turul-Cipő**

Turul cipőgyár r.-t.

Temesvár.

A monarchia legnagyobb cipőgyára
Fióktaktár Debrecen:

Piac-u. 48.

Telefon 691.

Reichmann Lipót női és férfi divatüzletének csődárúsítása

hétfőtől kezdve tart, az áruk
meglepő árban lesznek áru-
sitva. Csak rövid ideig.

1 mtr. 120 c. széles grenadin	1-60 fill.
1 mtr. bordűrös delén csak	—34 fill.
1 mtr. 120 c. széles kostüm kelme csak	1-20 fill.
1 mtr. francia mintás grenadin	—99 fill.
1 mtr. finom kreton	—34 fill.
1 drb. férfi gallér	—24 fill.
1 pár kezelt	—20 fill.
1 drb. önkötös nyakkendő	—70 fill.
1 mtr. mintás selyem batist	—26 fill.
1 drb. finom selyem ernyő	3— fill.
1 vég finom vászon	8— fill.
1 ágy garnitúra 3 drb.	9— fill.
1 mtr. selyem pomplin	3— fill.

Diszkek, csipkék, fehérneműk, rövidárúk, kéz gyer-
mek ruhák 1—10 évig a legszebb kivitelben, kész blo-
usok, selymek, bélések, férfi ingek, férfi nadrágok,
barchetek, gyapjú delének, markizettek, paplanok, rövid-
árúk, színes és fekete ernyők, madeirak, kis és nagy
szőnyegek, futó szőnyegek, storok, csipke ágyterítők,
hensertakarók, kesztyűk, pipere cikkek, fűzők, mind
a csődtől megvett árakban csak igen rövid ideig. 1312

ifj. Molnár Lúkács

Piac-útca 85. szám alatt

Royal szállodával szemben. Wiener ház.

Kostüm kelmek negyeddárban, maradékok minden elfogadható árában, ingzsebek igen olcsó

Ruhák, ajnos és sejon harisznák, kesztyűk, pipere cikkek, fűzők, mind a csődtől megvett árakban csak igen rövid ideig.

Árlejtési hirdetmény.

A Homokkerti birtokosság két jóvizű kut fúrását rendelte el. — Felhivatlak a kutmester urak, kik erre pályázni óhajtanak, hogy ajánlatukat s költségvetésüket díjmentesen f. évi június hó 28-án, déli 12 óráig a fűrészgárba, Patay József birtokossági elnök urhoz adják be.

A választmány.

Azok a fiatal emberek, akik megakarnak nőszülni, de még katonai kötelezettségüknek eleget nem tettek

azok részére, a házassági engedélyekhez szükséges okmányokat megszerzi a Nagy Lajos irodáj Csapó-utca 13. sz. alatt! 1318

Beszereztetnek még a következő engedélyekhez szükséges okmányok:

Nagykorosítások, névmagyarosítások, ipar-
engedélyek, örökbecfoadások, utlevelek stb.

Irodai órák: délelőtt 8—12, dél-
után 3—6-ig.

!!BUTOR!!

Telefon 377 és 484.

Modern asztalos és kárpitos butorok lak-
berendezések menyasszonyi kelengyék óriási
választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Piac-utca 44. 1246

az udvarban.

Ügyes bajos emberek!

Akké valamely állás elnyerésé iránt, vagy ösztön-
díjért, vagy egyéb másért pályáznak! 1315

A pályázati kérvényeket a Nagy
Lajos irodája készíti el, szép ki-
vitelben, esetleg írógépen is és
pedig mindössze 2 koronáért!

A Nagy Lajos irodája Csapó-u. 13. sz. alatt van.

Villamos

Csillárok a legegyszerűbbtől
a legszebb kivitelig jutá-
nyosan beszerezhető, minden-
féle felszerelési cikkek, valódi
dr. Justh Wolfranegő 16—50 gy. fényig
Kor. 1-50

Földvárinál

Debreceni Első Elektrotechnikai gyár
és Vill. Műszaki Felszerelési Vállalat.

1221

Üzleti telefon
Gyári " "

168
816

Tanuló felvétetik ! !

33,483.
V. 1912. szám.

Hirdetmény.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedáruságáról szóló 1912. évi XXII. törvénycikk végrehajtása tárgyában a m. kir. pénzügyminiszterium által kiadott 1912. évi 62,100. számú körrendelet értelmében nem csak a gyógyszerárak és anyagárunagykereskedők (droguisták), hanem más személyek is, kik 1912. évi július hó 1-ső napján 100 gramm tiszta súlyt meghaladó bármilyen mesterséges édesítő szer birtokában vannak, készletüket a meglevő csomagolások számának és tiszta súlyának, valamint az édesítő szer édesítő erejének közlése mellett még ugyanezen a napon az illetékes pénzügyőri szakasznak írásban **két példányban** bejelenteni kötelesek.

A bejelentési űrlap az előállítási költség megtérítése mellett az illetékes pénzügyőri szakasznál szerezhető be.

Ezek a bejelentések a gyógyszerárak és anyagáru-nagykereskedők részéről, az 1898. évi 32,125. számú pénzügyminiszteri körrendelet (M. R. Tára 80. sz. és P. K. 11. száma) értelmében általuk eddig is vezetett és ezen a napon lezárandó lajstromok alapján teendők meg.

Jövedéki kihágást követ el és a törvény 27. §-a értelmében a megrovidítás veszélyének kitett, a törvény 9. §-a szerint járó engedély illeték négyszeresétől annak nyolcszoros összegéig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, aki a készlet bejelentést elmulasztja vagy készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyiség az általa a bejelentett mennyiséget 5%-kal meghaladja.

A bejelentésnek egyéb szabályellenessége két koronától száz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Debrecenben, 1912. évi június hó 14-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Minden apró egyezmény be-
adásánál postán befizetés
kell. Vastagabb be-
írásból 10 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Lendülettel hirdetésekkel foglalkozunk, csak a vállalkozásunkkal szembeni felelősségünk miatt.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is befizethető.

Levelezés.

Egy
fiatal leány szeretne —
megismerkedni józanéletű
iparos fiatal emberrel. —
Levelet „Szöke” jellegére
a kiadóba kérek. 6770

„Művész”
jellegére 3 napja levél van
postán, kérem átvenni.
6778

Fiatal
leány intelligens szép —
sétapartner keres. Leve-
let „Párma ibolya” jel-
legére a kiadóba. 6777

Intelligens
fiatal ember, hasonló —
szellemes uriférfi és lá-
nyok társaságára vágyik,
kikkel vasárnaponként
kirándulhatna. — Levelet
a „Kiránduló trív” jel-
legére kérek kiadóba. 6776

„Művész”
jellegére levél van a fő-
postán.

Ajánlat.

Szép
modern 2 szoba, előszoba
konyha, spájz, pince —
minden órán kiadó. Pa-
tai-utca 18. Ugyanott két
alig használt ajtó eladó. 6722

Használt
butorokat vesz, elad, új-
akra becsérél Kóny Jo-
zsef asztalos, Paesirta-u.
27. Telefon 1061. 6664

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyás
Emilnél Debreceán Főter.
198

Teljes
ellátásra flu gyermeket a
jövő tanévre jutányos —
árért elfogad intelligens
uriné. Cim a kiadóhiva-
talban. b

Kiadó
két szoba, előszoba és
pince, konyha augusztus
1-re. Vár-utca 7. 6738

Nyári
eszeplést elvállalok, javi-
tással azonnali belépésre.
Kardos Imre. H.-Böször-
mény 225. sz. 6731

Sestakerti
nyaralómat bérebe adom. —
Dr. Révi Nándor, Deák
Ferenc-utca 11. sz. b

Konyha
berendezéseket, butorokat
raktáron tartó Bálint Jo-
zsef asztalos (Csapó) Be-
rek-utca. 6658

Bérbeadó
bírtok, 1000 magyar hol-
dás bírtok Szabolcsban
1913. januártól kezdve
bérbeadó, vagy eladó. —
Személyesen értekezni le-
het Csapó Herman tulaj-
donossal, Debrecen, Nyom-
tató-utca 22. sz. 6609

Magánviszagra
jutányos árért előkészít
felsőbb osztályú gimná-
ziumi tanuló. Cim a ki-
adóhivatalban. b

Egy
jóneműtű kávéház hely-
ben joggal azonnali átadó.
Cim a kiadóban. 6784

Finom
házikoszt jutányos árban
kapható Liptóhuzárné, —
Tizenháromváros-utca 41.
6783

Lucerna
friss vágású ölenkút 8
fill. kapható Biró Pálnak
munképérsi-uton eső kert-
gazdaságában. 6580

Homok-
utca 123 sz. alatti ház jó
meneteli üzlettel augusz-
tus hó 1-re kiadó, esetleg
eladó. 6758

Mosást,
és vasalást elvállalok, —
Pesti-utca 37. sz. Molnár
Zsigmondné. 6761

Direkt
gyermekruha varrást el-
vállalok és házakhoz is
ajánlok. Péterfia-utca
74. sz. 6762

Gomblyuk
varrónők darabszáma is
állandó munkát kapnak.
Piac-u. 46. az udvarban.
6751

Biztos
megélhetési vendéglő —
igen jutányos árért átadó,
sürgős elutazás miatt. —
Kéttmalom-u. 16. 6772

Kereslet.

Kitűnő
és gyors kézírású 3 kö-
zépiskolát végzett, elő-
nyös megjelenésű 24 éves
fiatalember irodai alkalmazást keres. Szíves meg-
kereséseket „Törökvi fi-
atalember” jellegére a
kiadóba kér. 6753

Német
bonne kerestetik vidékre.
Ajánlatokat kérem Ujfe-
hértó, Csornynus Elekné
címe. 6749

Mérlegképes
könyvelő, sok évi gyakor-
lattal, perfektnémet — ma-
gyar levelező, állását vál-
toztatná, esetleg azonnali
belépésre. Szíves meg-
hívást kér „Szorgalmas”
jellegére a kiadóhivatalba.
6747

Munkásnők
munkásnők jó fizetés-
sel azonnali felvételnek
Teleki-utca 100. 227

Alkalmazást keres
jogvégeztet középkeru —
nyugdíjas tisztviselő. Le-
vél — „Alkalmazás” cim
alatt kiadóba. b

Egy
tanuló felvételt Főlegy-
házy János főszervező-
ben. 234

Ir-gépet
csakis jutányosan veszek.
A géppel írt ajánlatot —
„Látható írásu” jelleg-
alatt postrestante kérem.
6763

Főnapra
jóravaló ember munkát
nyerhet. Ferenc József-
ut 8. Tom. 6764

Szerény
leány, németben jártas,
állandó irodai alkalmazást
talál. Ferenc József-ut. 8.
6765

Borbély
segéd felvételt azonnali
belépésre vagy kisegítésre
Csapó-utca 3. sz. 6759

Egy
jócsaládból való fiu tanu-
lónak felvéte ik. Jakab
János főszervezőben, —
Hadházi-ut 15. 6766

1
erszény találtott pénz-
zel. Tulajdonosa megkap-
hatja patkógyárban, rak-
árnoknál. 6746

Tanuló
leányok fizetéssel felvé-
tetnek Benyás Emil ha-
risnyagyárába. 220

Könyvelésben
járás-kisasszony pénztár-
noknőnek felvételt. Cim
a kiadóhivatalban. 6752

Pénztárosnő
felvételt július 1-re. —
Váray József kereskedő-
sében. 6786

Keresetiek
egy feltétlen megbízható
szorgalmas házvezetőnő,
ki kitűnően főz és a —
külső háztartást is őrti.
Igényeit jelző levele s
bizonyítványai Szlovák
Gyula, Nagyszalonta ci-
mére küldendők. 241

Bán
és Weisz festékkereske-
dőknl egy bolti szolgál
azonnali belépésre felvé-
tetik. 6769

Üzletszerzőket
fölfogadok fizetésre. Le-
vélbeni ajánlat küldendő:
Pataky Czegléd, Rákóczi-
ut 26. b

Keveset-
használt biciklit megvé-
telre keresek, Arany Já-
nos-utca 54. házfelügye-
lője. 6773

Tanulók
felvételt — Szolnoky
Győző főszervezőben, —
Hajduböszörmény. b

Címfestő
tanulók felvételt Held
Miklósnál, Csapó-u. 28.
6771

Gyakorlott
varró és közimunkás leá-
nyok felvételtnek Gold-
stein Karolina, Miklós-u.
5. 6780

Kertibor
eladó. Bundi-utca 3. 6713

Eladás.

Eladó
a Wolafka-telep 80. sz.
ház kedvező feltételekkel
házhelyek is kaphatók.
Értekezhetni Kandia-u. 7.
6712

Eladó
tanya, jó fekete föld Elep-
Álomzugban 91 katasz-
trális hold. Darvay és Bagi
Csapó-utca 5965

Eladó
tűzfűző, 6000 méter bükk-
hasábfűző a nyárfási erdő-
ben, országot melletti, a
felsőbányai vasuti álló-
mástól 15 kilométer tá-
volságban. Értekezhetni
Petrován György tkp. —
igazgatóval. — Kápolnok-
monostor, Szolnokdomboka
megye. b

Uj
bicikli, szabadonfutó —
eladó. Dégenfeld-tér 2.

Egy
teljesen ujjonnan berende-
zett vendéglő és kávé-
mérés. Atilla-tér 2. 6756

Csapókert
Kuruc-utca 64. sz. ház
szőlővel és 3000 forint
teherrel sürgősen eladó.
6757

Eladó
őcska és uj ajtók, abla-
kok, redőnyök, szélfogó-
ajtók, üzleti berendezés,
Széchenyi-u. 50. 6775

Jókarbanlevő
íróasztal, könyvszekrény,
márványozás, uj var-
rógép jutányos árban —
eladó. Rákóczi-u. 42. 6782

Vendéglő
szép modern berendezés-
sel, teljes felszereléssel,
másvállalat miatt olcsón
eladó. Cim a kiadóban.
6781

Nagy Lajos hirdetési irodájából,
Csapó-utca 13.

Eladó
szép nagy
uri ház

Szoboszlón, a Piac közvetlen kö-
zelében, végtelen olcsóért, minden
elfogagható árért meghapható!
Van rarja péküzlet. Ezen ház szoboszlón,
Kossuth-utca 229. szám alatt van. Jelenlegi
tulajdonosa Gábor Mihály ur, aki Nánáson
lakik, Boeska-tér 3153. szám alatt. E ház
bérbe van adva, mely többet jövedelmez
10 percentnél. 1266

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Itt volna ismét egy
végtelen

olcsó ház!

A vagongyár és a vágóhid mellett,
Az ára mindössze 4400 K

Ez a ház a vágóhid melletti Bihari-
telepen, éppen a vagongyár végében, Biró-
utca 4. b. szám alatt van, a sarokhoz har-
madik ház. 1264

Nagyon kevés pénzzel megvehető!

Cserepes uj épület, magában foglal egy
szobát előszobával, konyha és pincével. Van
továbbá fűkamara, sertésöl, jövizű kut, ba-
romfi udvar, baromfi és sertésöllal, és egy ka-
mara. Tulajdonosa Halász Dezső ur és neje.

Vigyázz! Kékre festett kirakat Vigyázz!

Reichman Lipót csődtömegét meg-
vettem s azt igen olcsón árusítom.

1 mtr. maderia	—90 fill.	1 vég finn vászon	7-96 fill.
1 drb. finom ernyő	1-90 fill.	1 mtr. selyem csak	—90 fill.
1 mtr. csipke kelme	—80 fill.	1 mtr. dőlén csak	—34 fill.
1 mtr. futó szőnyeg	—38 fill.	1 mtr. francia delén	—96 fill.

A csődtől megvett ruhaszövetek, batistok gronadinok, díszek, selymek, csipkék, bluzok
naperayok és még sok felnem scroft árak mind potom olcsó árban, amíg a készlet
tart. Ezen kedvező alkalmat mindenkinek érdeke kihasználni. 1311

ifj. Molnár Lukács Kossuth és Batthányi-u.
sarok. Színházzal szemben.

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy
Miklós-u. 1. sz. a. uj fióközletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy meg-
bizásainkat mindég pontosan és kifogástalanul hozzuk kivi-
telbe. Nagybecsű pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Hrabéczy E. D. Gőzmosó Vegytisztító és
Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:	Fióközletek:	Felvevő-telep:
Széchenyi-utca 42. sz.	Csapó-u. 30. telefon 668.	Piac-utca 22. sz. alatt.
alatt. Telefon 323. sz.	Hatvan-u. 11. telefon 578.	Glück Ede divataruhá- zában. Telefon 602. sz.
	Miklós-u. 1. telefon 1148.	